

Esipuhe

Kehityspsykologinen tieto on tärkeää ja hyödyllistä paitsi psykologeille myös monen muun alan toimijoille. Sitä tarvitsevat koulutusalan ja sosiaalialan ammattilaiset samoin kuin yhteiskunnan eri sektoreiden suunnittelusta ja päätöksenteosta vastaavat henkilöt. Ihmisen kehitystä koskevaa tietoa tarvitaan monenlaisissa tilanteissa. Esimerkkeinä voi mainita lasten päivähoitoon tai oppimisvaikeuksiin liittyvät kysymykset, nuorten kasvun aikuisuuteen ja eläkkeelle siirtymisen haasteet. Kehityspsykologista tietoa on suomen kielellä suhteellisen vähän saatavana, ja toivomme tämän vauvaiästä vanhuuteen ulottuvan kehityspsykologisen kuvauksen auttavan tässä asiassa. Kyseessä onkin teoksemme ensimmäinen uudistettu painos. Ensi kertaa kirjamme julkaistiin vuonna 2006. Kirja on tarkoitettu niin yliopistojen kehityspsykologian opintojen johdantoteokseksi kuin ihmisen kehityksen perusteokseksi monille muille aloille mukaan lukien ammattikorkeakoulujen sosiaali- ja kasvatusalat sekä avoimen yliopiston.

Kirjamme noudattaa jo muutaman vuosikymmenen ajan vallalla ollutta ajatusta, että ihmisen kehitys jatkuu koko eliniän, vaikka saakin erilaisia painotuksia, vivahteita ja muotoja elämän eri vaiheissa. Kirjamme alkaa varhaislapsuuden kehityksen kuvauksella, etenee keskilapsuuden ja nuoruuden kautta aikuisuuteen ja päättyy lopulta vanhenemisen tarkasteluun. Vaikka osissa on painotuseroja, monet teemat toistuvat kehityksen eri vaiheiden kuvauksessa. Yksi tällaisista teemoista on oppiminen ja siihen liittyvät ongelmat ensin perheessä, sitten koulussa ja työpaikalla ja lopulta vanhenevien kansalaisten sopeutuessa tietoyhteiskuntaan. Toinen kantava teema ovat ihmisten sosiaaliset suhteet, jotka alkavat lapsuuden perheessä ja kouluympäristössä, laajenevat myöhemmin aviopuolisoosin ja lapsiin ja ulottuvat lopulta vielä laajemmin yhteiskuntaan ja koko ihmisyyhteisöön.

Vaikka kirja etenee kronologisesti iän mukaan, sen rakenne poikkeaa tavanomaisesta: olemme sijoittaneet tutkimusmetodiikkaa, tutkimuksenteon etiikkaa ja historiaa koskevat luvut kirjan loppuun. Tähän on ollut monia syitä, joista ensimmäinen on luettavuus. Halusimme lukijan pääsevän nopeasti ihmisen kehityksen keskeisten teemojen pariin. Toinen perustelu epätavalliselle järjestelylle on, että arvelimme kirjan kol-

men viimeisen luvun olevan lukijoille paremmin ymmärrettävissä vasta sen jälkeen, kun heillä on perustiedot ihmisen kehityksen psykologiasta.

Kehityopsykologia on yksi suomalaisen psykologian vahvoista tutkimusalueista. Suuri osa tästä tutkimuksesta on keskittynyt Jyväskylän yliopistoon osin siitäkkin syystä, että siellä kehityopsykologisella tutkimuksella on pitkät perinteet. Kaikki kirjamme kirjoittajat ovatkin Jyväskylän yliopistosta. Toki asiantuntijoita olisi ollut muissakin suomalaisissa yliopistoissa, kuten käy ilmi kirjaa lukiessa.

Kirjan kirjoittajien panos eri osien kirjoittamisessa muodostui luontevasti tasavahvaksi. Paula ja Heikki Lyytinen ovat kirjoittaneet varhaislapsuutta koskevan luvun. Timo Ahonen ja Lea Pulkkinen taas vastaavat keskilapsuutta koskevasta luvusta ja Jari-Erik Nurmi nuoruusiän kuvauksesta. Lea Pulkkinen on kirjoittanut aikuisuutta koskevan luvun ja Isto Ruoppila vanhenemista koskevan luvun. Erityiskysymyksiä koskevat luvut jakautuvat siten, että Jari-Erik Nurmi on kirjoittanut kehityopsykologian menetelmiä ja Isto Ruoppila tutkimuksen etiikkaa ja kehityopsykologian historiaa käsittelevät luvut. Kirjoittajat ovat kuitenkin keskustelleet laajasti eri lukujen sisällöistä keskenään ja kirjoittaneet joitakin erityistietämystä vaativia kohtia myös muihin lukuihin. Kirjan sisällöissä on pyritty teemojen kattavuuteen, vaikkakin kirjoittajien omat vahvuudet ja kiinnostuksen kohteet ovat luvuissa näkyvillä.

Toivomme lukijoille innostavia ja ideoivia lukuhetkiä kirjamme parissa.

Jyväskylässä 6.6.2014

Jari-Erik Nurmi

Timo Ahonen

Heikki Lyytinen

Paula Lyytinen

Lea Pulkkinen

Isto Ruoppila